

آیت‌الله اعرافی در همایش طلاب جدیدالورود حوزه علمیه قم

حوزه‌ای که «قیام لله» را محور قرار دهد معادلات جهانی را تغییر می‌دهد

مدیر حوزه‌های علمیه تصریح کرد: همان‌گونه که امام خمینی ^{رحمته‌الله}

در روزگار تاریکِ اختناق رژیم طاغوت در جمع اندکی از طلاب، چراغ حق را روشن نگه داشت

امروز نیز حوزه‌ای که «قیام لله» را سرلوحه خود قرار دهد

می‌تواند در برابر همه امواج استکبار جهانی ایستادگی کند و معادلات را به‌نفع عدالت الهی تغییر دهد

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله علیرضا

اعرافی، در همایش طلاب جدیدالورود حوزه علمیه قم که ۲۴ آبان در شهرستان بقیع مسجد مقدس جمکران برگزار شد، ضمن تقدیر از انتخاب مسیر طلبگی، با اشاره به آیه شریفه «قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِثْلٍ خَفًّیٍّ» «قیام لله» را پایه تحول فردی و اجتماعی عنوان کرد و گفت: قیام لله یعنی حرکت ریشه‌دار، برخاسته از نیت خالص، آگاهانه، همراه با تفکر و متکی بر ایمان. قیامی که انسان را از وابستگی‌ها، تعلقات و ترس‌ها رها می‌کند و او را در مسیر حقیقت قرار می‌دهد. این آیه به ما می‌آموزد که هر تحول بزرگ، از قیام برای خدا آغاز می‌شود؛ چه در عرصه تهذیب نفس، چه در عرصه فعالیت اجتماعی، چه در جهاد علمی و فرهنگی.

شرط موفقیت در مسیر طلبگی قیام برای خداست

مدیر حوزه‌های علمیه در ادامه با خطاب به طلاب جدیدالورود گفت: شما جوانان برومندی که قدم در راه طلبگی گذاشته‌اید، باید این آیه شریفه را سرلوحه مسیر علمی و معنوی خود قرار دهید. آینده روشن حوزه‌های علمیه، کشور و جهان اسلام بر دوش شماس‌ت و شرط موفقیت در این مسیر، قیام برای خدا، تفکر، تهذیب نفس و حرکت در مسیر علم و عمل است.

نخستین شرط پیشرفت

آمادگی و پرهیز از غفلت است

آیت‌الله اعرافی افزود: طلاب عزیز، وارد مسیری شده‌اید که باید همیشه بیدار و آماده باشید. حوزه علمیه مانند یک اردوگاه و سربازخانه در زمان جنگ است؛ جایی که نخستین شرط آن، آمادگی و پرهیز از غفلت است. طلبه نباید دچار خواب‌زدگی، سستی یا بی‌توجهی شود و باید همه حواس او متوجه اقدام و عمل باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه، در تبیین مفهوم «قیام لله» عنوان کرد: قیام برای خدا یعنی اخلاص؛ یعنی غلبه بر هواهای نفسانی، مدیریت و مراقبت دائمی بر عالم درون و توجه به اینکه امواج شیطانی انسان را نریابد. این سخنان اغراق یا تشریفات

نیست؛ بلکه کلام بلند خداوند سبحان است که پیامبر ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم} را به ابلاغ آن مأمور کرد. قیام لله یعنی اینکه انسان از درون، خویش را مدیریت کند. وی در همین زمینه اظهار کرد: حضرت آیت‌الله جوادی آملی از استاد خود نقل می‌کردند که علامه طباطبایی ^{رحمته‌الله} در حدود ۱۴ سالگی، هنگام ورود به نجف، با آیت‌الله قاضی طباطبایی ^{رحمته‌الله} از بزرگ‌ترین عارفان و استادان اخلاق دیدار کرده بود. ایشان می‌فرمودند: شبی که تازه حجره‌ای در نجف گرفته بودم، ناگهان در زدن. در را که گشودم، علامه قاضی طباطبایی ^{رحمته‌الله} را دیدم. آن بزرگ‌مرد تنها یک جمله به من گفت: جمله‌ای که تا پایان عمر در جانم ماند. آن جمله این بود: همان اندازه که برای تحصیل و رشد علمی خود برنامه‌ریزی می‌کنید، برای رشد معنوی، اخلاقی و شخصیتی خویش نیز برنامه داشته باشید. این سخن آن قدر ژرف بود که علامه طباطبایی ^{رحمته‌الله} تا پایان عمر، آن را به‌عنوان یک چراغ راه با خود همراه داشتند.

ضرورت برنامه‌ریزی هم‌زمان

برای دانش و معنویت

مدیر حوزه‌های علمیه تأکید کرد: طلاب عزیز باید برای پیشرفت علمی تلاش خستگی‌ناپذیر

داشته باشند و در کنار آن، مسیر رشد معنوی را نیز جدی بگیرند. این پیشرفت معنوی نیازمند بیداری درونی، هوشیاری باطنی و مراقبه بر وضعیت ذهن و ضمیر است؛ زیرا روح انسان عرصه جولانگاه وسوسه‌های شیطانی و هوای نفس است.

وی با تأکید بر اینکه کمال انسان در عبور از جنگ درونی و رویارویی با شیطان و هواهای نفسانی است، گفت: اگر چشم انسان از آفاق روشن حقیقت بسته شود، درواقع درگیر یک نبرد جدی است. انسان باید خود را بشناسد، دشمن درونی را تشخیص دهد و بفهمد، چه چیزی او را به غیبت، تهمت، حسادت، تنبلی و کسالت می‌کشاند. محور همه این مبارزات، قراردادن خدا در مرکز و میناست.

«قیام برای خدا»؛ وظیفه‌ای جمعی و فردی

مدیر حوزه‌های علمیه کشور در تبیین نکته‌ای دیگر از موعظه قرآنی «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِثْلٍ خَفًّیٍّ» بیان کرد: در این قیام باید مراقب بود شیطان رهن نشود و اخلاص، اساس حرکت باشد. تعبیر «مِثْلَ خِثْلٍ خَفًّیٍّ» به‌معنای آن است که چه به‌صورت گروهی و چه فردی، باید برای خدا قیام کرد؛ یعنی

حتی اگر موج اجتماعی همراه نبود، انسان باید

توان اقدام تنهایی برای حق را داشته باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه تأکید کرد: طلبه امروز باید این الگو را در جان خود زنده نگه دارد؛ یعنی حتی اگر همه جامعه خلاف حق سخن بگویند، با استدلال، قدرت روحی و ثبات قدم، راه حق را ادامه دهد.

حوزه می‌تواند معادلات جهانی را تغییر دهد

وی در ادامه اظهار کرد: همان‌گونه که امام خمینی ^{رحمته‌الله} در روزگار تاریکِ اختناق رژیم طاغوت در جمع اندکی از طلاب، چراغ حق را روشن نگه داشت، امروز نیز حوزه‌ای که «قیام لله» را سرلوحه خود قرار دهد، می‌تواند در برابر همه امواج استکبار جهانی ایستادگی کند و معادلات را به‌نفع عدالت الهی تغییر دهد. تجربه انقلاب اسلامی نشان داده است که اگر حوزه بر بنیه فکری و روحی طلاب تمرکز کند، می‌تواند امواج حق را در ایران و جهان گسترش دهد.

آغاز مسیر حوزه

پایه‌ای برای موفقیت آینده‌است

مدیر حوزه‌های علمیه، با تأکید بر اهمیت سال اول تحصیل در حوزه، گفت: سال اول و روزهای نخست مسیر حوزه علمیه، بسیار تعیین‌کننده است. اگر این دوره با برنامه، اهتمام و ذوق و شوق آغاز شود و پایه آن بر امید به آینده و تلاش مستمر استوار باشد، مسیر پیش‌رو روشن و موفق خواهد بود.

وی با اشاره به اهمیت آغاز قوی در مسیر حوزوی افزود: طلبگی در حوزه علمیه یک مسئولیت سنگین و راهی مقدس است. این مسیر نیازمند پایه‌ای محکم است و هرگونه کوتاهی در ابتدا، می‌تواند کارکرد آینده را تحت تأثیر قرار دهد.

ارزش والای علوم الهی

آیت‌الله اعرافی تأکید کرد: انتخاب حوزه، برترین مسیر برای رشد انسان است. علوم الهی برترین دانش‌ها هستند؛ چراکه اثر آن‌ها محدود به زندگی دنیوی نیست و سعادت ابدی انسان را هدف قرار می‌دهد. فقه، کلام، اخلاق و معارف الهی، زندگی ابدی را طراحی می‌کنند؛ بنابراین، دانش و

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران

پژوهش، قله فعالیت‌های علمی و رمز گشایش در تولید دانش است

تسریع مسیر دانش‌اندوزی و تولید دانش برداشته‌ایم.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، با اشاره به اهمیت انتشار و اشتراک‌گذاری دانش، اظهار کرد: انتشار دانش و اشتراک آن، دو گام مهم پس از تولید دانش هستند و پس از آن‌که دانشی تولید شد، رساندن آن به دست مصرف‌کنندگان، اهمیت فراوانی دارد؛ آن هم در عصری که به‌حق «عصر انفجار اطلاعات» نام گرفته است. در چنین شرایطی، تنها ادیان، گروه‌ها و ایدئولوژی‌هایی موفق خواهند بود که بتوانند با ظرافت و دقت، پیام خود را به بهترین وجه به دیگران انتقال دهند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران افزود: شکلی از بلاغ و ابلاغ در دوران امروز، وابسته به فنون و مهارت‌هایی است که باعث می‌شوند، تولیدات ما دسترس‌پذیرتر و قابل‌رؤیت‌تر شوند. همان‌طور که می‌دانیم موتورهای جست‌وجو با رعایت استانداردهایی که ما اتخاذ می‌کنیم، محتوای ما را بهتر و سریع‌تر در معرض دید جستجوگران قرار می‌دهند که اگر در

مهارت‌های خود را برای رسیدن به این اهداف به‌کار گیرید.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با استناد به روایتی

در اصول کافی گفت: «رسول‌الله ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم} می‌فرمایند: إذا أرادَ الله بعبْدٍ خَیرًا فَفَقَّهَهُ فِی الدِّینِ؛ هرگاه خداوند خوبی بنده‌ای را بخواهد، او را در دین فقیه و آگاه می‌گرداند.» ورود شما به حوزه نشان‌دهنده اراده خیر الهی است و این مسیر، مسیر صحیح و ارزشمند است. این شرافت را پاس بدارید و با هیچ چیز معامله نکنید.

مدیر حوزه‌های علمیه در ادامه، هویت حوزوی را شامل سه ضلع اصلی «دانش و معرفت؛ تهذیب نفس و رشد معنوی؛ و رسالت اجتماعی و اخلاقی» آنان دانست

اهمیت ادبیات و مهارت‌های زبانی

آیت‌الله اعرافی بر اهمیت ادبیات عرب و ادبیان فارسی تأکید کرد و یادآور شد: مهارت در لغت، صرف و نحو، معانی و بیان، حتی در ادبیات فارسی، باید مورد توجه جدی قرار گیرد. همان‌طور که استاد شهید مطهری ^{رحمته‌الله} بارها گلستان و بوستان را مطالعه کرده است، شما نیز باید این مهارت‌ها را در مسیر رشد علمی جدی بگیرید.

مدیریت خود و برنامه‌ریزی شخصی

وی ادامه داد: طلاب جوان صرفاً به برنامه‌های حوزه اکتفا نکنند. بهترین استادان و مدیران در مدارس حوزوی حضور دارند؛ اما هر فرد باید مدیر و برنامه‌ریز خود باشد. مسیر خود را مهندسی کنید و تلاش فردی خود را فراموش نکنید. نباید کوتاهی دیگران، شما را از مسئولیت و تلاش باز دارد.

مدیر حوزه‌های علمیه در ادامه گفت: شما در شریف‌ترین مسیرهای علم و معرفت قرار گرفته‌اید. این مسیر، تربیت بزرگ‌ترین متفکران و فقهای آینده اسلام را ممکن می‌سازد. خودتان را اززان نفروشید و برای آینده حوزه و امت اسلام با جدیت تلاش کنید.

آینده حوزه و جامعه نیازمند عالمان و مبلغان پرتوان است

امام جمعه قم، بر اهمیت مدیریت شخصی، اراده و تدبیر در مسیر تحصیل علوم دینی تأکید کرد و گفت: ما در سال ۱۳۴۹ وارد حوزه شدیم؛ زمانی که هیچ امکاناتی وجود نداشت و بسیاری از درس‌ها را در شرایط سخت و بدون امکانات می‌خواندیم. آنچه امروز اهمیت دارد، مدیریت بر خود، اراده و عزم شماس‌ت که می‌تواند مسیر آینده را هموار کند.

عضو هیأت‌نایسه مجلس خبرگان رهبری، با اشاره به نیاز بی‌پایان جامعه و جهان به عالمان، مبلغان و شخصیت‌های علمی برجسته، گفت: آینده به حضور شما نیاز دارد و حتی اگر صد برابر شما هم پای کار آیند، باز هم پاسخگوی نیازهای عصر انقلاب اسلامی و جهان نخواهد بود. مسئولیت ما اقتضا می‌کند که با نگاهی به کمبودهای موجود، انگیزه و تلاش خود را برای خدمت به نظام و انقلاب افزایش دهیم.

تصمیم‌گیری‌که بر این پیمان استوار بماند

آیت‌الله اعرافی خطاب به طلاب جدیدالورود خاطرنشان کرد: تلاش و همت مضاعف شما، آینده خودتان، ایران و جهان را رقم می‌زند. شما در شهری تحصیل می‌کنید که امام خمینی ^{رحمته‌الله} از آن برخاست و انقلاب اسلامی از همین شهر شکل گرفت. ظرفیت‌های عظیم علمی و معنوی قم، از جمله حرم مطهر حضرت معصومه ^{علیها‌السلام}، امامزادگان و بزرگان، باید انسان‌ساز باشد و نیازهای بی‌پایان آینده را تأمین کند.

مدیر حوزه‌های علمیه در پایان با تبریک به طلاب جدیدالورود در قم و سراسر کشور گفت: ورود شما به حوزه، پیوندی الهی با امام عصر ^{علیه‌السلام} است. تصمیم‌گیری‌که بر این پیمان استوار بمانید و در مسیر پیشرفت علمی و معنوی پایدار باشید. برای همه شما آرزوی آینده‌ای پرشکوه، موفق و درخشان دارم.

این زمینه برنامه‌ریزی، کادرسازی و تربیت نیروهای دانشی مجهز انجام ندهیم، یافته‌ها و دانش تولیدی ما، در پستوها باقی می‌ماند و به‌تعبیر معروف، خود گوییم، خود خندیم، خود مرد هنرمندیم.

وی ادامه داد: دانش تولیدی ما باید به دست مخاطب و مصرف‌کننده واقعی برسد. در همین راستا برگزاری دوره پیشرفته مهارت‌افزایی مربیان کشوری سنو، دوره‌ای ارزشمند و ضروری است. امیدواریم بتوانید مربیان توانمند این نیازمندی جدی دانشی و پژوهشی باشید.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، در ادامه، با تمرکز بر موضوع پژوهش، گفت: بر اساس تجربه چند دهه‌ام در مدیریت آموزش و پژوهش و هدایت کلاس‌ها، پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها در سطوح سه و چهار و مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، همواره مشاهده کرده‌ام که از دشواری‌های عرصه پژوهش این است که فردی که پا در این مسیر می‌گذارد، قلق کار را نمی‌داند و با فنون آن آشنا نیست؛ در واقع، اگر پیش از آنکه ماهی را به او بدهیم، ماهی‌گیری را به او بیاموزیم، خدمت بزرگی کرده‌ایم.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران اظهار کرد: اگر فردی که در پی تحقیق است، بر این نکات، ظرائف و مهارت‌های پژوهشی مسلط نباشد، هرچه بیشتر تلاش کند، بیشتر در انبوه مدارک علمی محاصره می‌شود و در سامان‌دهی و استنتاج اطلاعات، دچار سردرگمی خواهد شد که درنتیجه، گاه شاهد گریز طلاب از نگارش پایان‌نامه هستیم. وقتی پژوهشگر از این مهارت‌ها بی‌بهره است، احساس ضعف و درماندگی می‌کند و اعتمادبه‌نفس خود را از دست می‌دهد؛ درحالی‌که اعتمادبه‌نفس برای محقق، عامل کلیدی موفقیت است.

وی بیان کرد: زمانی که برای محقق نقشه راه ترسیم شود، می‌تواند از آنچه گردآوری، تحلیل و استنتاج کرده است، به‌درستی دفاع کند و گزارش علمی خود را با منطق ارائه دهد؛ یعنی توضیح دهد که مسیر از کجا آغاز شده، در چه ایستگاه‌هایی توقف کرده و چگونه به نتیجه نهایی رسیده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده گفت: برای رشد دانشی حوزه‌های علمیه خواهران، به‌ویژه در قله تولید دانش، بحث روش تحقیق، متدولوژی پژوهش و ظرافت آن در حوزه‌های مختلف از فقه و اصول و منقول تا معقول و حتی مطالعات میان‌رشته‌ای آینده، اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد و هرچه بتوانیم افراد بیشتری را که بر این مهارت‌ها تسلط دارند و قدرت انتقال مؤثر آن را دارند، تربیت کنیم، چرخه تولید دانش در حوزه‌های علمیه خواهران سریع‌تر و آسان‌تر خواهد شد.

وی مطرح کرد: هرچه دسترسی سخت‌تر شود، کار برای پژوهشگر دشوارتر می‌شود؛ بنابراین، اگر بتوانیم با انگیزه بهتر، دانش‌افزایی و مهارت‌افزایی لازم را جهت ارائه بهترین خدمات به علاقه‌مندان تحصیل و پژوهش فراهم کنیم، گامی مهم در جهت تسهیل و